

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 04-05-2018
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPANB
Sagsnr.: 1708543
Dok. nr.: 596316

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 18. april 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 1 (L 212 – Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lægemiddeloven og lov om kliniske forsøg med lægemidler (Frit valg til genoptræning og gebyrlettelser for kliniske forsøg med lægemidler)) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra EL (Stine Brix).

Spørgsmål nr. 1:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 16. april 2018 fra Lægeforeningen, jf. L 212 – bilag 2.”

Svar:

Lovforslaget er en del af udmøntningen af finanslovsaftalen for 2018, hvor der er afsat midler til at indføre frit valg på genoptræning til borgere, der udskrives fra sygehus med en genoptræningsplan. Ordningen er således afgrænset til den genoptræning, der sker ude i kommunerne, når en patient er udskrevet med en genoptræningsplan efter sundhedslovens § 140.

Lægeforeningens henvendelse tager afsæt i, at den foreslåede ordning bør udvides til genoptræning efter serviceloven. Således at patienter, der henvises til genoptræning fra almen praksis eller speciallægepraksis, omfattes af retten til frit valg. Det fremgår endvidere, at korrespondancen mellem læge og kommunen ligesom udskrivningstidspunktet vil kunne udgøre starttidspunktet for en frist for genoptræning.

Genoptræning efter servicelovens § 86 hører under ældreministerens ressort.

Det følger af servicelovens § 86, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse. Det følger af § 86, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Det skal præciseres, at selvom kommunalbestyrelserne har ansvar for genoptræning efter såvel servicelovens § 86 som genoptræning i kommunerne efter sundhedslovens § 140, er der tale om to meget forskellige ordninger.

Efter serviceloven er det kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om genoptræning efter en konkret, individuel vurdering af borgerens træningsbehov.

Kommunalbestyrelsen har, når den træffer afgørelse, pligt til, ud fra en helhedsvurdering, at inddrage alle muligheder for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en

anden myndighed eller efter anden lovgivning f.eks. lovgivningen på sundheds-, undervisnings-, eller beskæftigelsesområdet, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Afgørelsen skal meddeles borgeren skriftligt og skal være ledsaget af en skriftlig begrundelse, medmindre afgørelsen giver ansøgeren fuldt ud medhold, samt være ledsaget af en klagevejledning. Kommunalbestyrelsen skal, når den træffer afgørelse om genoptræning, tage afsæt i servicelovens krav om, at formålet med hjælpen er at yde en helhedsorienteret indsats med tilbud afpasset efter den enkelte borgers særlige behov, jf. § 81.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med afgørelsen forholde sig konkret til, hvad formålet med træningsindsatsen er, samt hvad omfanget og indholdet af træningsindsatsen mere konkret skal være.

Genoptræning efter serviceloven er desuden omfattet af kravet om kvalitetsstandarder, hvilket betyder, at kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune mindst én gang årligt skal udarbejde en kvalitetsstandard for tilbud om genoptræning og vedligeholdelsestræning. Kvalitetsstandarderne skal være offentligt tilgængelige, og kan for eksempel kommunikeres til borgerne gennem serviceinformation i pjecer, medier og på kommunens hjemmeside. Kommunernes serviceniveau er en kommunalpolitisk beslutning. Beskrivelsen af indholdet, omfanget og udførelsen af hjælpen skal være præcis og skal danne grundlag for, at der sikres sammenhæng mellem serviceniveau, de afsatte ressourcer, afgørelserne samt leveringen af hjælpen.

Er der derimod tale om en patient, der udskrives fra sygehus med en genoptræningsplan, vil kommunalbestyrelsen ikke skulle træffe en lignende afgørelse. Derimod skal kommunalbestyrelsen følge den lægefaglige vurdering af patientens genoptrænings- og rehabiliteringsbehov, som beskrevet i genoptræningsplanen.

Der er ikke et krav i serviceloven om en lægefaglig vurdering af behovet for genoptræning, ligesom hverken læger i almen eller specialpraksis kan bevilge genoptræning efter servicelovens § 86.

Det vil dog ofte være den praktiserende læge eller hjemmeplejen, der konstaterer behovet for genoptræning. Ved kommunalbestyrelsens samlede vurdering af borgerens behov for hjælp skal alle relevante oplysninger om borgerens situation, herunder bl.a. den praktiserende læges oplysninger, indgå i det samlede oplysningsgrundlag, som ligger til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse om genoptræning mv.

Den lægefaglige vurdering indgår som element i den samlede vurdering, men kommunalbestyrelsen er ikke, som ved genoptræningsplanen, bundet af den lægefaglige vurdering af behovet for genoptræning, og hvilken genoptræning, der skal leveres.

Det følger endvidere af retssikkerhedsloven §3, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal behandle sager efter serviceloven så hurtigt som muligt med henblik på at vurdere, om borgeren er berettiget til hjælp og i givet fald hvilken. Det følger endvidere af § 3, stk. 2, at der skal fastsættes frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet, og disse frister skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse. Når kommunalbestyrelsen har truffet

afgørelse om genoptræning, er afgørelsen bindende, og kommunalbestyrelsen er også forpligtet til at yde den hjælp, der fremgår af afgørelsen.

Afgørelsen om tildeling af genoptræning efter serviceloven kan påklages til Ankestyrelsen, jf. servicelovens § 166. Processen for at klage følger kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Klagen skal indgives til kommunalbestyrelsen, der skal genvurdere sin afgørelse og sende sagen videre til Ankestyrelsen inden 4 uger, hvis den ikke ændrer sin afgørelse ved genvurderingen. Klager over genoptræningsplaner skal derimod stiles til Styrelsen for Patientsikkerhed.

Selvom begge lovgivninger indeholder bestemmelser om genoptræning, er der således tale om to meget forskellige ordninger, og det vil ikke være muligt at overføre den foreslåede ordning til serviceloven.

Skulle man udvikle en model for en ny rettighed for borgere, der modtager genoptræning efter servicelovens § 86, ville det højst sandsynligt medføre udgifter for kommunerne. Da genoptræning efter servicelovens § 86 ikke er en del af den politiske aftale, der ligger til grund for dette lovforslag, er der i sagens natur ikke afsat midler hertil eller foretaget en nærmere vurdering heraf.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Anne Bækgaard